

Avaleht>Teie õigused>Süüdistatavad (kriminaalmenetlused)

Süüdistatavad (kriminaalmenetlused)

Austria

Nendel teabelehtedel selgitatakse, mis juhtub, kui isikut kahtlustatakse või süüdistatakse kuriteos, mida menetletakse kohtus. Austria õiguse kohaselt olete te seadust rikkunud ainult siis, kui olete rikkunud konkreetset õigusnormi, mis oli jõus teo toimepanemise hetkel. Süüdistuse esitamise õigus on riigil. Prokuratuur, kes juhib eeluurimisosakonda, ja kohtud peavad välja selgitama faktid ja kõik faktide hindamisel olulised asjaolud. Järgnevatelt teabelehtedelt saate teavet oma õiguste kohta kahtlustatava ja süüdistatavana, kui teie suhtes algatakse Austrias kriminaalmenetlus. Menetluse eri etappides on teie õigused erinevad. Esitatakse kriminaalmenetluse olulisemate etappide lühikirjeldus, et teil oleks võimalik kiiresti tutvuda teile vajaliku teabega.

Kriminaalmenetluse lühikirjeldus

Üldjoontes koosneb kriminaalmenetlus Austrias järgmistest menetlusetappidest:

eeluurimine;
kohtumenetlus;
apellatsioon.

Teabelehtedel on välja toodud üksikasjad kõigi kolme etapi ning teie õiguste kohta. See teave ei asenda õigusalast nõu ning selle eesmärk on vaid anda juhiseid.

Teabeleht nr 5 sisaldab teavet selliste liiklusnõuete rikkumiste kohta, mille puhul kohaldatakse tavaliselt kindlaksmääratud karistust, näiteks rahatrahvi.

Kui te olete kuriteo ohvriks langenud, leiate kogu teabe oma õiguste kohta siit.

Euroopa Komisjoni roll

Euroopa Komisjonil ei ole liikmesriikide kriminaalmenetluses mingit osa ning komisjon ei saa teid kaebuste korral aidata. Nendel teabelehtedele esitatakse teave selle kohta, kuidas ja kellele kaebus esitada.

Vajaliku teabe leidmiseks klõpsake alltoodud linkidel

1. Õigusalase nõu saamine

2. Minu õigused eeluurimise ajal ja enne kohtumenetluse algust

Eeluurimine ja tõendite kogumine

Vahistamine ja eelvangistus (sh Euroopa vahistamismäärus)

Kriminaalsüüdistus

Kaitsja ettevalmistused kriminaalasja arutamiseks kohtus

3. Minu õigused kohtumenetluse ajal

4. Minu õigused pärast kohtumenetlust

5. Väiksemad õigusrikkumised

Viimati uuendatud: 22/06/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [de](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

1. Õigusalase nõu saamine

Kui te olete kaasatud mingil viisil kriminaalmenetlusesse, on sõltumatu õigusalase nõu saamine väga tähtis. Teabelehtedelt leiate teavet selle kohta, millal ja millistel tingimustel on teil õigus olla esindatud advokaadi poolt. Sellel üldisel teabelehel esitatakse teave selle kohta, kuidas leida advokaat ja kuidas kaetakse tema tasud, kui te ise maksta ei suuda.

Advokaadi leidmine

Austrias tohivad teid (üksikute eranditega) kohtus kaitsta ainult advokaadid. Austria föderaalne advokaat haldab elektroonilist advokaatide registrit, millega te saate tutvuda [siin](#).

Kui te saate teada, et teie suhtes on Austrias alustatud kriminaalmenetluse viiv uurimine, peaksite valima advokaadi ja leppima temaga kokku kohtumise, et temaga selles küsimuses aru pidada. Võimaluse korral peaksite tegema seda enne, kui teid esimest korda üle kuulatakse.

Vahistamise korral on isikul õigus võtta advokaadiga ühendust enne seda, kui teda küsitatakse. Kui te ei tea ühtegi advokaati, võite ühendust võtta [nn valveadvokaatidega](#). Politsei või prokuratuur peavad võimaldama teil nendega ühendust võtta.

Advokaadile tasumine

Kui te võtate enese kaitseks advokaadi, peate tema teenuste eest tavaliselt ise tasuma. Kui tasu kohta puuduvad eelnevad kokkulepped, võib advokaat küsida mõistlikku tasu. Tasu arvestamisel võib aluseks võtta [tasu üldkriteeriumides](#) nimetatud summad.

Kui advokaadi eest maksmine seab teie sissetuleku või vara suurusel arvesse võttes ohtu teie või teie perekonna toimetuleku ning õigusnõustajaga konsulteerimine on kohustuslik, tuleb teile määrata tasuta õigusnõustaja. Sel juhul saate te ka kriminaaltoimikust tasuta koopiaid. Te võite taotleda tasuta õigusnõustajat, täites selle [vormi](#).

Viimati uuendatud: 22/06/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [de](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

2. Minu õigused kuriteo uurimise ajal (enne asja kohtulikku arutamist)

Eeluurimise eesmärk on kindlaks teha asjaolud, et prokuratuur saaks otsustada, kas tuleks esitada süüdistus või juhtum lõpetada. Kui esitatakse süüdistus, on eeluurimise eesmärk ka kohtuprotsessi kiire lõpetamine.

Millised on eeluurimise etapid?

Eeluurimise eesmärk on välja selgitada, kas toime on pandud kuritegu, ja kui jah, siis kes selle toime pani.

Kui konkreetnes õigusrikkumises kahtlustatava isiku vastu alustatakse eeluurimist, käsitatakse seda isikut süüdistatavana.

Kohus peab eeluurimise raames läbima teatud etapid. Ta peab süüteo rekonstrueerima ja teostama nn võistleva kohtumenetluse. Prokurör ja süüdistatav koos viimase õigusnõustajaga viibivad nende menetluste käigus juures ning neil on õigus ülekuulatavaid küsitleda. Prokuratuur võib ka nõuda, et kohus koguks täiendavaid tõendeid, kui prokuratuur leiab, et see on üldsuse huvides.

Prokuratuur ja/või eeluurimisosakond võivad enamiku eeluurimisetappe algatada omal initsiatiivil ja kohtu nõusolekuta. Nende etappide hulka kuuluvad eelkõige küsitlemised ja ülekuulamised, samuti isikutuvastused, läbiotsimised jne.

Kohtumäärust on vaja eelvangistuse kohaldamiseks ja pikendamiseks. Sama kehtib ka põhiõigustega seotud sunnimeetmete suhtes (näiteks omanikuõigustega kaitstud paikade läbiotsimine, juurdepääs pangakontodele, telefoni pealtkuulamine või telefonikõnede väljavõtte analüüsimine).

Prokuratuur peab eeluurimise lõpetama, kui kuritegu ei ole toime pandud või kui kindlakstehtud asjaoludest ei piisa süüdistatava süüdimõistmiseks. Kõikidel muudel juhtudel, mille puhul on asjaolud piisavalt hästi välja selgitatud, peab prokuratuur esitama süüdistusakti pädevale kohtule.

Prokuratuur võib süüdistuse esitamisest loobuda ([de](#) [dekriminaliseerimine](#)) sellistel juhtumite puhul, mida ei saa katkestada, kuid kus kohtuliku karistuse määramine ei paista olevat vajalik, kuna süüdistatu maksab (enamasti) rahatrahvi. Dekriminaliseerimine ei ole võimalik, kui kuriteoga kaasnes inimese surm või kui see kuulub rahvakohtunikest või vandekohtust koosneva kohtu pädevusse, st kuritegude puhul, mille eest on karistuseks (reeglina) ette nähtud vähemalt viieaastane vangistus.

Minu õigused juurdluse ajal

Teil on juurdluse eri toimingute ja etappide ajal erinevad õigused:

Eeluurimine ja tõendite kogumine (1)

Vahistamine ja eelvangistus (2)

Kriminaalsüüdistus (3)

Kaitsja ettevalmistused kriminaalaja arutamiseks kohtus (4)

Olenemata menetlusetapist on teil igal juhul järgmised õigused:

teid tuleb teavitada võimalikult varakult asjaolust, et teie suhtes on alustatud uurimist, samuti õigusrikkumisest, milles teid kahtlustatakse ning teie põhilistest menetlusõigustest;

teil on igas menetlusetapis õigus õigusnõustajale või taotleda tasuta õigusnõustajat (vt [de](#) [teabelehte nr 1](#)). Kui asjaolud või juriidilised küsimused on keerulised, võite taotleda, et teile määrata tasuta õigusnõustaja kogu menetluse ajaks. Austria õigussüsteemi mittetundvate välismaalaste suhtes algatatud kriminaalmenetluste puhul see tõenäoselt nii ongi. Kõikide juhtumite korral, mille puhul on nõutav nn [de](#) [kohustuslik kaitse](#), määratakse teile õigusnõustaja isegi siis, kui te ise ei ole teda võtnud. Kui teid ei esinda tasuta õigusnõustaja, peate teile määratud õigusnõustajaga kaasnevad kulud ise tasuma.

Kõige olulisemad etapid, mille puhul teil peab olema õigusnõustaja, on järgmised: kogu eelvangistuse periood, vaimse hälbega süüdistatavate institutsionaliseerimismenetlus kogu pikkuses, rahvakohtunikest või vandekohtunikest koosnevates kohtutes toimuvad kohtumenetlused või ühe kohtunikuga kohtumenetlused, kui süüdistusega võib kaasneda pikem kui kolmeaastase vangistus;

õigus tutvuda oma toimikuga;

õigus kommenteerida teie vastu esitatud süüdistusi või õigus vaikida;

õigus nõuda tõendite kogumist;

õigus esitada kaebus prokuratuuri või eeluurimisosakonna võetud meetmete peale ning samuti kohtuotsuste peale;

õigus kasutada tõlkija/tõlgi abi.

Eeluurimine ja tõendite kogumine (1)

Kes teostab eeluurimist?

Uurimise läbiviimise eest vastutavad eeluurimisosakonda juhivad prokuratuur. Eeluurimisosakond alustab uurimist omal algatusel, kolmanda isiku poolt politseile tehtud avalduse alusel või prokuröri taotlusel.

Millist teavet mulle antakse?

Prokuratuur või eeluurimisosakond peavad teid igal juhul teavitama sellest, et teie suhtes on algatatud uurimine, ja nimetama uurimise algatamise põhjused. Lisaks peab teid teavitama sellest, et süüdistatavana ei ole teil kohustust anda ütlusi ning et kui te midagi ütlete, võidakse seda kasutada tõendina teie vastu. Kui te olete toime pannud rikkumise, milles teid süüdistatakse, ja kui te selle üles tunnistate (tunnistate end süüdi), on see kohtus karistuse määramisel oluliseks kergendavaks asjaoluks. Süü tunnistamine ei mõjuta siiski kohtumenetluse käiku.

Mis juhtub, kui ma ei oska saksa keelt?

Kui te ei suuda saksa keeles piisaval tasemel suhelda, on teil õigus nõuda tõlki, kes määratakse teile ülekuulamise ajaks tasuta. Kui tõlki ei ole, ei pea te küsimustele vastama ega tohikski seda teha. Tõlk tõlgib teile esitatavad küsimused keelde, mida te valdate. Ühtlasi tõlgib tõlk teie vastused saksa keelde.

Tõlk peab igal juhul tõlkima teabe ja juhised õigusküsimuste kohta, mida teile seaduse kohaselt tuleb anda. Teie soovi korral abistab tõlk teid ka teie suhtlemisel teile määratud õigusnõustajaga (mitte teie enda valitud advokaadiga).

Kui teid teavitatakse prokuratuuri korraldusest või kohtu otsusest, siis te võite paluda ka abi nende dokumentide tõlkimisel. Kui te soovite tutvuda oma toimikuga, abistab tõlk teid ainult siis, kui teil ei ole õigusnõustajat, ning kui ei oleks mõistlik eeldada, et te korraldate toimiku asjakohaste osade tõlkimise ise.

Kas mul on õigus võtta ühendust advokaadiga?

Teil ei pea olema advokaati, välja arvatud juhtumite puhul, kus teid peab esindama õigusnõustaja. Sellegipoolest on teil õigus soovi korral advokaadiga igal ajal konsulteerida, olenemata sellest, kas teid peetakse kinni või mitte. Teile määratud õigusnõustajaga suhtlemiseks tuleb teie käsutusse anda ka tõlk.

Kui teid vahistatakse ja te teate selle advokaadi nime, keda te soovite enda kaitsjaks, võite temaga ühendust võtta kas isiklikult või politsei vahendusel. Kui te ei tunne ühtegi kaitseadvokaati, võite kasutada advokatuuri valveadvokaatide teenust ([de](#) [teabeleht nr 1](#)).

Kas mul võetakse sõrmejäljed või DNA -proov?

Politseil on õigus otsida läbi teie rõivad ja teiega kaasas olevad esemed. Edasiseks füüsiliseks läbiotsimiseks on vaja kohtu nõusolekut ja prokuröri määrust. Politsei võib võtta teilt sõrmejäljed, kui see on vajalik teie isiku tuvastamiseks. Eeluurimisosakond võib võtta DNA-analüüsiks teie süljeproovi. DNA-analüüsi tegemiseks on vajalik kohtu nõusolek.

Kas minu kodu, kontor, auto jne võidakse läbi otsida?

Kohti ja objekte võidakse läbi otsida, kui arvatakse, et seal viibivad kahtlustatavad isikud või et seal võib leiduda tõendeid. Omanikuõigustega kaitstud kohtade läbiotsimiseks on vajalik kohtu nõusolek. Muid kohti võib politsei läbi otsida prokuröri määruse alusel.

Kas mulle antakse teavet minu vastu kogutud tõendite kohta?

Süüdistatavana on teil õigus tutvuda oma toimikuga. Sel viisil saate teavet teie vastu kogutud tõendite kohta. Erandjuhtudel võib toimiku üksikutele osadele olla ligipääs keelatud. Teil on õigus esitada igal ajal enda tõendeid.

Millised õiguskaitselahendid on uurimise ajal minu käsutuses?

Te võite kaitsta ennast iga meetme vastu, mille eeluurimisosakond või prokuratuur teie suhtes uurimismenetluse käigus algatavad, esitades vastuväite (tähtajad puuduvad), kui te leiate, et teie mis tahes õigust on rikutud.

Kui prokuratuur teie arvamusega ei nõustu, otsustab teie vastuväite üle kohus. Kohtu otsuse peale võib esitada apellatsiooni Ülemmaakohtusse. Vastuväide tuleb esitada prokuratuurile.

Teil on õigus esitada kohtuotsuste peale apellatsioon Ülemmaakohtusse eeskätt siis, kui küsimus puudutab põhiõigusi.

Apellatsioon tuleb esitada nii prokuratuurile kui ka esimese astme kohtule 14 päeva jooksul.

Kas ma pean uurimise ajal kohal viibima?

Kogu uurimise ajal Austrias viibimine ei ole kohustuslik. Kui soovite, võib ka teie advokaat tagada, et teie õigusi uurimise käigus ei rikutaks.

Ülekuulamiseks peate te tulema Austriasse. Puudub säte, mis võimaldaks uurimismenetlust video vahendusel edastada. See ei ole ka tehniliselt teostatav.

Vahistamine ja eelvangistus (sh Euroopa vahistamismäärus) (2)

Miks minu suhtes võidakse kohaldada eelvangistust?

Teie suhtes võidakse kohaldada eelvangistust ainult siis, kui on põhjendatud kahtlused, et olete toime pannud õigusrikkumise, ning on olemas ka põhjus eelvangistuseks (põgenemisoht, tõendite hävimise oht või uue õigusrikkumise toimepanemise oht). Teie vahistamiseks (eeluurimisosakonna ametnike poolt) peab olema kohtu nõusolek (v.a juhul, kui teid tabatakse teolt või kui eksisteerib ilmsele oht).

Eelvangistuse peab määrama kohus ja seda tuleb kanda vanglas. Eeluurimisosakond võib teid kinni pidada maksimaalselt 48 tundi, enne kui teid viiakse põhjendamata viivitusteta kohtu ette.

Seaduses ei täpsustata, kas ja kuidas te võite oma perekonda ja sõpru oma kinnipidamisest teavitada. Sellistes küsimustes abistamiseks on igas vanglas olemas sotsiaalteenistused.

Millist teavet tuleb mulle anda, kui minu suhtes kohaldatakse eelvangistust?

Otsus teie eelvangistuse kohta tuleb teile ette lugeda, tehes seda vajadusel tõlgi abiga. Teile tuleb anda selle otsuse kirjalik koopia. Otsuses peab olema välja toodud õigusrikkumine, milles teid tõsiselt kahtlustatakse. Samuti peab see otsus sisaldama kõiki asjaolusid, mis kohtu hinnangul põhjendavad teie kinnipidamist.

Õigusnõustaja peab teid esindama kogu eelvangistuse ajal. Kui te ise endale nõustajat ei võta, määratakse see teie eest.

Kohtu otsus kohaldada eelvangistust langetatakse suulise ärakuulamise käigus.

Te võite kolme päeva jooksul esitada Ülemmaakohtule apellatsiooni otsuse peale kohaldada eelvangistust või otsuse peale seda hiljem pikendada.

Kui kaua võib mind eelvangistuses hoida?

Iga eelvangistuse kohaldamist käsitlev otsus on piiratud tähtajaga. Eelvangistust käsitlev otsus kehtib 14 päeva. Otsus eelvangistust esimest korda pikendada kehtib üks kuu. Iga järgmine otsus eelvangistuse pikendamise kohta kehtib kaks kuud.

Eelvangistus ei tohiks kokku kesta kauem kui kuus kuud, kuid seda võidakse pikendada olenevalt kuriteo raskusastmest. Lisateavet leiate [siit](#).

Kas mind võidakse eelvangistuse ajal külastada või kas mul on õigus saada arstiabi?

Igal inimesel, kelle suhtes kohaldatakse eelvangistust, on õigus võtta vastu küllalisi kaks korda nädalas. Teie advokaat võib teid teie eelvangistuse jooksul külastada igal ajal, olenemata küllalisi käsitlevatest eeskirjadest.

Arstiabi on igas vanglas kättesaadav. Seaduses on sätestatud, et te võite saada professionaalset arstiabi vastavalt vajadusele.

Kas ma võin ühendust võtta oma riigi saatkonnaga, kui ma olen teise riigi kodanik?

Teil on õigus oma riigi saatkonnaga ühendust võtta ja te leiate selle aadressi [siit](#). Politsei ja prokuratuur on kohustatud võtma ühendust teie diplomaatilise esindajaga, kui te seda soovite.

Mis juhtub, kui mind võetakse vahi alla vastavalt Euroopa vahistamismäärusele?

Kui liikmesriik teeb [Euroopa vahistamismääruse](#), võidakse teid teises liikmesriigis vahistada ning anda välja riigile, kes vahistamismääruse tegi. Austria õigusaktides on sätestatud, et teie suhtes kohaldatakse eelvangistust kuni väljaandmiseni. Kohus väljastab selleks vastava määruse. Teil on sellel kohtuistungil õigus õigusnõustajale ja vajaduse korral tõlgile.

Kriminaalsüüdistus (3)

Pärast uurimise teostamist võib prokuratuur jõuda järeldusele, et süüdimõistmine on tõenäoline. Sel juhul esitatakse teile pädevas kohtus süüdistus.

Süüdistus tuleb esitada süüdistusakti kujul rahvakohtunikest koosnevale kohtule või vandekohtule, kui kuriteoga, milles teid süüdistatakse, kaasneb pikem kui viieaastane vangistus. Kuritegude puhul, mille eest on ette nähtud lühemad karistumäärad, peab prokuratuur esitama kirjalikult süüdistuse, üksikule kohtunikule maakohtus või ringkonnakohtus, samas põhjendusi välja toomata.

Kuidas ma ennast süüdistuste vastu kaitsta saan?

Te võite esitada vastuväite süüdistusakti vastu 14 päeva jooksul pärast selle esitamist. Teie vastuväite kohta langetab otsuse Ülemmaakohus (lisateavet vastuväite aluste kohta leiate [siit](#)). Te võite esitada oma vastuväite nii kirjalikult kui ka suuliselt.

Kui Ülemmaakohus leiab, et teie vastuväide on põhjendatud, võib ta kriminaalmenetluse peatada või anda prokuratuurile korralduse uurimist jätkata.

Kui teie vastuväidet ei rahuldata või kui te vastuväidet ei esita, siis süüdistus teie vastu jõustub ning kohus, kellele asi esitati, peab valmistuma kohtumenetluseks.

Kui süüdistus teie vastu on esitatud kriminaalsüüdistuse vormis, siis te vastuväidet esitada ei saa. Küll aga sätestatakse seaduses, et menetlev kohus peab hindama süüdistuste põhjendatust. Kui kohus leiab, et süüdistused ei ole põhjendatud ühel seaduses nimetatud põhjustest, võib ta otsustada kriminaalmenetluse katkestada.

Kaitsja ettevalmistused kriminaalasja arutamiseks kohtus (4)

Mis juhtub enne kohtumenetlust?

Kui teie vastu on esitatud süüdistused, ei ole võimalik teie juurdepääsu toimikule enam piirata. Hiljemalt sellel hetkel on teil juurdepääs kogu toimikule, mis on juurdepääsetav ka kohtule. Kohus valmistab kohtumenetluse ette.

Soovi korral võite te nõuda tõendeid, et aidata teil kohtumenetluseks valmistuda. Eelkõige võite te taotleda tunnistajate ülekuulamist. Tõendite taotlemisel peate te teada andma, milliseid asjaolusid te soovite kõnealuse tõendusmaterjaliga tõendada. Teilt võidakse küsida ka põhjust, miks te peate neid nõutavaid tõendeid asjakohaseks.

Kuidas ma peaksin tegema koostööd oma õigusnõustajaga?

Kui on esitatud süüdistusakt, peab teid kohtumenetluse ajal esindama õigusnõustaja. Kui te endale sel juhul nõustajat ise ei võta, määratakse see teie eest. Ühe kohtunikuga või ringkonnakohtutes aset leidvate ja kriminaalsüüdistust käsitlevate kohtumenetluste puhul ei ole õigusnõustaja määramine kohustuslik. Kuid te võite lasta õigusnõustajal ennast alati esindada või taotleda õigusnõustaja määramist, kui kohtuasi on keeruline. See on tavaliselt nii välismaalastest süüdistatavate puhul, kes ei tunne Austria õigussüsteemi.

Te peaksite oma õigusnõustajat teavitama kõigist teile kättesaadavatest tõenditest, mida teie arvates saab süüdistuse ümberlukkamiseks kasutada. Teie nõustaja esitab seejärel nõuetekohaselt vajalikud tõendite esitamise taotlused.

Mis juhtub, kui mind on varem mõnes muus riigis süüdi või õigeks mõistetud õigusrikkumises, milles mind nüüd süüdistatakse?

Kui liikmesriigi kohus on samade süüdistuste osas juba lõpliku otsuse langetanud, ei saa neid süüdistusi teises liikmesriigis teie vastu enam esitada.

Te peaksite esitama vajalikud taotlused selles küsimuses niipea kui võimalik (eeluurimise käigus). Samamoodi ei saa teid mõnes teises liikmesriigis enam kohtu ette anda õigusrikkumise eest, milles teid on Austrias juba süüdi või õigeks mõistetud.

Seonduvad lingid

[Eelvangistus](#)

[Kriminaalõiguse vallas hüvitise maksmist käsitlev määrus](#)

Viimati uuendatud: 22/06/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [de](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

3. Minu õigused kohtumenetluse ajal

Kus kohtumenetlus toimub?

Kohtumenetlus toimub kohtus, kuhu prokuratuur esitas lõpliku süüdistuse. Tavaliselt on selleks kohus, mille alluvusse kuulub piirkond, kus kuritegu toime pandi. Üksikute eranditega on kohtuistungid avalikud.

Olenevalt karistuse iseloomust võib otsuse langetada ühest kohtunikust, rahvakohtunikest või vandekohtust koosnev kohus. Rahvakohtunikest või vandekohtust koosnevas kohtus osalevad ka tavainimesed.

Kas süüdistust saab kohtumenetluse ajal muuta?

Kui teid süüdistatakse kohtumenetluse ajal täiendavas õigusrikkumises, võib prokuratuur teie vastu esitatud süüdistusi laiendada ning ka kohtumenetlust võidakse laiendada uute süüdistuste arvessevõtmiseks, välja arvatud juhul, kui nendega kaasneb karmim karistus kui algsete süüdistustega.

Oma otsuse langetamisel lähtub kohus ainult süüdistusaktis kirjeldatud asjaoludest ning mitte ühestki prokuratuuri esitatud juriidilisest hinnangust. Kohus võib õigusrikkumise, milles teid süüdistatakse, liigitada teisiti, kui seda tegi prokuratuur süüdistusaktis.

Millised on minu õigused kohtumenetluse ajal?

Nagu kogu kriminaalmenetluse ajal, nii on teil ka kohtumenetluse ajal õigus vaikida. Te ei pea kommenteerima teie vastu esitatud süüdistusi.

Süü omaksvõtmine kohtumenetluse käigus on karistuse määramisel kergendav asjaolu. Kuid süü omaksvõtt ei muuda kohtumenetluse käiku. Teid ei karistata, kui te ei räägi tõtt.

Rahvakohtunikest ja vandekohtust koosnevad kohtud ei tohi menetleda ilma teie kohalolekuta. Lisaks peab teid sellistes menetlustes alati esindama õigusnõustaja. Puuduvad sätted, mis võimaldaksid kohtumenetlust läbi viia videokonverentsina.

Kui te ei oska saksa keelt piisavalt, tuleb kohtumenetlusesse kaasata tõlk. Ta tõlgib menetluse peamised sündmused teile mõistetavasse keelde.

Kohtumenetluse käigus on teil õigus ka esitada taotlusi, eelkõige taotlusi tõendite kohta.

Rahvakohtunikest või vandekohtust koosnevas kohtus toimuva kohtumenetluse ajal peab teid esindama õigusnõustaja, samas teist tüüpi menetluste puhul on õigusnõustaja kasutamine vabatahtlik.

Te võite oma õigusnõustajat igal ajal vahetada. See ei tohi menetlust siiski põhjendamatult venitada.

Millised on minu õigused seoses minu vastu esitatud tõenditega?

Kohtu otsuse aluseks saavad olla ainult otseselt kohtumenetluse ajal kogutud tõendid. Teil on õigus kommenteerida igat üksikut eset või tõendit.

Tunnistajad tuleb üle kuulata vahetult. Nende tunnistusi ei tohi ette lugeda, välja arvatud juhul, kui nii süüdistaja kui ka kaitsja sellega nõustuvad. Teil on õigus küsitleda kaassüüdistatavaid ja tunnistajaid või lubada oma õigusnõustajal neid küsitleda.

Uurimuslikud tõendid ei ole lubatud. Need on tõendid, mille tulemusi te ette ei tea. Kui te taotlete tõendite lisamist, peate suutma selgitada, mis tulemusi tõendid annavad või millist asjaolu need tõestavad.

Te võite esitada tõendeid ka vahetult kohtumenetluse käigus, näiteks tõendeid, mille on kogunud eradetektiiiv. Tõendeid hindab kohus.

Kas kohtumenetluse käigus esitatakse minu kohta karistusregistris sisalduvaid andmeid?

[Kriminaalmenetluse seadustikus](#) sätestatakse, et isiku kohta karistusregistris sisalduvat teavet on võimalik saada ka teisest riigist. Teave teie karistusregistri andmete kohta loetakse kohtumenetluse ajal ette.

Kui teid mõistetakse süüdi ning teid on varemgi sama liiki õiguserikkumistes süüdi mõistetud, võib see tähendada, et teile määratakse karmim karistus.

Mis juhtub kohtumenetluse lõpus?

Pärast seda, kui kõik tõendid on esitatud ning prokurör ja kaitsja on esinenud kokkuvõtva kõnega, langetab kohus otsuse. See lõpetab menetluse esimese astme kohtus.

Kui vajalikud eeltingimused on täidetud, võib kohus vastu võtta otsuse kohtuasi [dekriminaliseerida](#). Kõigil muudel juhtudel otsustab kohus, kas ta mõistab teid teie vastu esitatud süüdistustes süüdi või õigeks.

Kui teid mõistetakse süüdi, peab kohus määrama ka karistuse. Karistuseks võib olla rahaträhv või vangistus. Karistus võidakse jätta täitmisele pööramata [tingimisi katseajaga](#).

Milline on kannatanu roll kohtumenetluse ajal?

Kuriteos kannatanul on õigus olla kohal kohtumenetluse ajal ning samuti lasta ennast advokaadil esindada. Kannatanul on õigus küsitleda kohtumenetluse käigus süüdistatavat, tunnistajaid ja eksperte ning samuti õigus esitada oma väited.

Nii nagu süüdistatavat, võib ka kannatanut abistada kohtumenetluse ajal tõlk, kui kannatanu ei valda saksa keelt piisaval tasemel.

Kui kuritegu põhjustas kannatanule erakordselt suurt stressi, võib ta saada sotsiaal-psühholoogilist nõustamist ning [kohtulikku abi](#), kui see on vajalik tema menetlusõiguste kaitsmiseks.

Kannatanuid, kes taotlevad kuriteoga tekitatud kahju hüvitamist või hüvitist oma õiguste rikkumise eest, nimetatakse [☞](#) kohtuasja erahuvidena. Kui kannatanud osalevad menetluses erahuvidena osapooltena, on ka neil õigus taotleda tõendite lisamist.

Viimati uuendatud: 22/06/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [de](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

4. Minu õigused pärast kohtumenetlust

Kas ma võin edasi kaevata?

Süüdistatav võib süüdimõistva kohtuotsuse kõrgema astme kohtusse alati edasi kaevata. Ringkonnakohtute ja üksikust kohtunikust koosnevate maakonnakohtute otsuste peale võib esitada täisapellatsiooni. Selle eesmärk on vaidlustada nii süüdimõistev kohtuotsus kui ka määratud karistus. Te võite nende menetluste käigus taotleda uute tõendite lisamist või esitada ise uusi tõendeid.

Rahvakohtunikust või vandekohtust koosnevate kohtute puhul võite esitada appellatsiooni ainult karistuse, kuid mitte süüdimõistva otsuse peale. Need otsused võite vaidlustada ainult siis, kui te taotlete otsuse õigustühiseks kuulutamist menetlusvigade, otsuse aluseks olevate põhjenduste või seaduselünkade tõttu.

Te ei saa vaidlustada kohtuniku hinnangut tõenditele. Uusi tõendeid ei saa esitada.

Te peate kavatsusest otsus edasi kaevata teavitama kohe pärast otsuse väljakuulutamist või vähemalt kolme päeva jooksul. Seejärel väljastab kohus oma otsuse kirjalikult ning edastab selle teile või teie õigusnõustajale. Siis peab teie nõustaja esitama kirjalikult appellatsiooni nelja nädala jooksul.

Prokuröri on samasugune appellatsioonioigus.

Millised on appellatsioonimenetluse etapid?

Menetluse vastaspoolel (süüdistataval või süüdistajal) on õigus appellatsioonile vastata. Seejärel edastab kohus kaebuse appellatsioonikohtusse. Kohtuotsuse õigustühiseks kuulutamise taotluste otsustab alati Ülemkohus.

Pärast appellatsioonikaebuse suulist ärakuulamist langetatakse otsus. Ülemkohus võib õigustühiseks kuulutamise taotluste osas otsuse langetada ka suulise ärakuulamiseta.

Kui Ülemkohus rahuldab õigustühiseks kuulutamise taotlust, tühistab see tavaliselt vaidlustatud otsuse ning asi antakse tagasi esimese astme kohtusse. Süüdimõistva kohtuotsuse peale esitatud appellatsioonide puhul võib appellatsioonikohtus esmalt koguda tõendeid, mida ta peab vajalikuks, ning langetada seejärel otsuse.

Kui appellatsioonikaebus või õigustühiseks tunnistamise taotlus esitatakse või neid käsitlev otsus välja kuulutatakse, peatatakse sellega vaidlustatud kohtuotsus ja seda ei saa veel täitmisele pöörata. Kuid kui te olete eelvangistuses, siis appellatsioonikaebus teid sellest ei vabasta.

Appellatsioonikohtu otsuse peale ei ole võimalik appellatsiooni esitada.

Mis juhtub pärast appellatsioonimenetlust?

Kui teie appellatsioon (osaliselt või täielikult) rahuldatakse, võib esimese astme kohtus aset leida uus kohtumenetlus. Appellatsioonikohtus võib teie väidete alusel langetada ka uue otsuse.

Kui appellatsiooni ei rahuldata või kui appellatsioonikohtu otsus kinnitab süüdimõistvat kohtuotsust, tuleb otsus ellu viia kohe, kui see on muutunud lõplikuks ja jõustatavaks.

Kui teile ei ole mõistetud tingimisi karistust, antakse teile korraldus maksta rahatrahv või asuda kandma vangistust.

Kui te olete teie vastu esitatud süüdistused ümber lükanud ja kui teie suhtes on menetluse käigus kohaldatud eelvangistust, on teil õigus saada eelvangistuses olnud aja eest hüvitist kooskõlas [☞](#) kriminaalõiguse vallas hüvitise maksmist käsitleva määrusega.

[☞ http://ris.bka.gv.at/GeltendeFassung/Bundesnormen/20003749/StEG%202005,%20Fassung%20vom%2029.04.2010.pdf](http://ris.bka.gv.at/GeltendeFassung/Bundesnormen/20003749/StEG%202005,%20Fassung%20vom%2029.04.2010.pdf)

Kas ma võin kanda karistust liikmesriigis, kust ma pärit olen?

<http://ris.bka.gv.at/GeltendeFassung/Bundesnormen/20003749/StEG%202005,%20Fassung%20vom%2029.04.2010.pdf>

[☞](#) See on võimalik, kui te seda soovite või sellega nõustute. Te leiate kohaldatavad eeskirjad [☞](#) kohtulikult karistatud isikute üleandmise konventsioonist (eelkõige selle artiklist 3).

Kas mind süüdi mõistev kohtuotsus kantakse karistusregistrisse?

Kogu Austriat hõlmavat [☞](#) karistusregistrit haldab Viinis asuv Föderaalne Politseidirektoraat. Karistusregister sisaldab muu hulgas järgmist teavet: kõik Austria kriminaalkohtute lõplikud süüdimõistvad otsused;

kõik välisriikide kohtute lõplikud süüdimõistvad otsused Austria kodanike suhtes ning isikute suhtes, kellel on Austrias püsiv elukoht või kes on Austria elanikud;

kõik Austria ja välisriikide kriminaalkohtute otsused, mis on seotud nende süüdimõistvate otsustega.

Karistusregistris sisalduvate andmete peale ei ole võimalik esitada appellatsiooni. Olenevalt kuriteo raskusastmest kustutatakse kirjed karistusregistrist pärast [☞](#) teatud aja möödumist.

Viimati uuendatud: 22/06/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [de](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

5. Väiksemad õigusrikkumised

Kuidas käsitletakse väiksemaid liiklusnõuete rikkumisi?

Austria kohtud ei tegele väiksemate liiklusnõuete rikkumistega. See ülesanne on haldusasutustel. Kohtud tegelevad ainult liiklusnõuete rikkumistega, millega kaasneb õnnetus koos füüsilise vigastusega (kehavigastuste tekitamine hooletuse tõttu).

Liiklusnõuete rikkumisi karistatakse [☞](#) kindlasummaliste trahvinõuete, [☞](#) summaarsete trahvinõuete või [☞](#) rahatrahvidega.

[☞](#) Kindlasummalise trahvinõudega nähakse ette kuni 36 euro suurune trahv väärteo eest (näiteks parkimiseeskirjade rikkumine). Kui trahvi ei maksta, teavitatakse sellest haldusasutust. Sellele järgneva menetluse käigus võidakse määrata kõrgem trahv.

[☞](#) Summaarset trahvinõuet ei väljastata mitte konkreetsele isikule, vaid see esitatakse isikule (näiteks auto omanikule), kes haldusasutuse arvates tunneb õigusrikkujat või kes suudab viimase kergelt tuvastada.

Summaarse trahvinõudega võidakse määrata rahatrahv kuni 220 eurot (näiteks väiksemate kiiruseületamiste eest, kus lubatud piirkiirust ületatakse 10–20 km/h võrra). Kui rahatrahvi ei tasuta nelja nädala jooksul, kaotab summaarne trahvinõue kehtivuse ning sõiduki juhi vastu algatatakse nõuetekohane väärteomenetlus.

Kui pädev ametnik teavitab väärteost (mis on näiteks suurem kui väike kiiruseületamine) ja/või kui õigusrikkumine on tuvastatud automaatjälgimisvahendiga (näiteks kiiruskaameraga), võib haldusamet määrata [trahvinõudega](#) rahatrahvi suurusega kuni 365 eurot. Te võite kahe nädala jooksul esitada trahvinõude vastu kirjaliku või suulise vastuväite.

Te peate oma [vastuväite](#) esitama trahvinõude väljastanud [asutusele](#).

1. juulil 2005 jõustus liiklusnõuete rikkumiste registreerimise süsteem (meetmed kõrgendatud riskitasemega juhtide vastu). Selles on nimetatud 13 kõrge riskiga [registreeritavat õigusrikkumist](#).

Mootorsõiduki juhtimise keeld Austria territooriumil määratakse välismaalastest juhtidele, kelle kohta on registrisse kantud kolmas [registreeritav õigusrikkumine](#).

1. märtsist 2008 kehtib [seadus halduskaristuste jõustamise kohta kogu Euroopa Liidus](#), mille alusel saab karistusi liiklusnõuete rikkumiste eest jõustada kogu Euroopa Liidus.

Kuidas käsitletakse muid väiksemaid õigusrikkumisi?

Väärtegude eest karistatakse tavaliselt kooskõlas [halduskaristuste seadusega](#). Võimalikud karistused on järgmised: [rahatrahv](#) (kõige sagedasem karistus) ja [vangistus](#) (teatud juhtudel). [Pädevaks asutuseks](#) on see, kellel on kohalik ja sisuline vastutus ([haldusinstantsid](#)).

Üldist teavet võimaliku õiguskaitse kohta haldusametuse otsuse vastu on võimalik saada [siit](#).

Kas need õigusrikkumised kajastuvad minu karistusregistri andmetes?

Austrias ei kanta [karistusregistrisse](#) haldusõiguse raames kohaldatud karistusi .

Viimati uuendatud: 22/06/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.